DINGSDAG 16 JULIJ.

N°. 57. 1833.

SURINAAMSCHE COURANT.

Gouvernements Secretarij.

Den 14 Julij 1833.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie* voor de na te melden Slaven, te weten:

JOHAN JACOB BENNERNAGEL, om *Brieven van Manumissie* voor de Slaven JACOB en FREDERIKA, hem in eigendom toebehoorende.

COMPERT JACOBS, om *Brieven van Manumissie* voor de Slavin CORNELIA, hem in eigendom toebehoorende.

THERESIA van WALDERS, om *Brieven van Manumissie* voor de aan haar in eigendom toebehoorende Slavin ANTHOINETTE.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk die eenig regt of pretentie op de gemelde Slaven mogten sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie weken*, nadat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare Dagbladen zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit onderscheidene Nederlandsche Couranten van Mei 11.

De *Augsb. Allg. Zeitung* deelt het navolgende partikuliere berigt mede uit Alexandrie van den 22sten Maart: Sedert mijn jongste schrijven van 23 Februarij zijn de vooruitzigten, welke wij toenmaals op eenen spoedigen afloop der vijandelijkheden tusschen onzen Pacha en de Porte koesterden, geheel en al verdwenen. De zaken zijn tegenwoordig meer ingewikkeld dan ooit. Men verwachtte hier algemeen, den op 2 Februarij naar Konstantinopel afgevaardigden koerier terug te zien komen met des Sultans bekrachtiging van de door den Pacha voorgeslagen vredesbedingen, toen op den 3den Maart de Fransche oorlogsgaljoot *Mésange* in zes dagen van Konstantinopel hier binnenliep, aan boord van welk schip zich een adjudant van Admiraal Roussin bevond, belast met depeches voor den Franschen Konsul alhier. Ten gevolge daarvan begaf zich laatstgemelde, vergezeld van genoemden adjudant en den Engelschen Konsul naar Z. H. den Onderkoning, om hem, op last ven de gezamenlijke Gezanten, in naam van de Fransche en Engelsche Gouvernementen, uit te noodigen, zich te onderwerpen op de door den Sultan aangeboden voorwaarden, en vrede te sluiten, hebbende hij in het tegenovergestelde geval te verwachten, dat eene vereenigde Fransche en Britsche oorlogsvloot voor deze stad zou verschijnen, om hem door geweld van wapenen te dwingen, aangemerkt die beide Mogendheden zich daartoe jegens de Porte en Rusland hadden verbonden. Deze dreigende verklaring, vooral van de zijde des Franschen Konsuls, vielen den Pacha zeer koud op het lijf en deden hem geheel verstomd staan. Hoe had hij ook mogelijker wijze kunnen verwachten, dat juist die regering, wier Konsul hem tot nog toe veeleer de stilzwijgende goedkeuring zijner onderneming liet blijken; welke hem door haar bezoldigde Officieren (de Heeren Besson en Hussard) had toegezonden en die Heeren ook nu nog hier laat blijven, om zijne marine te organiseren en oorlogschepen te kommanderen; welke hem uit het arsenaal van Toulon den tweeden Scheepsbouwmeester, (den Heer de Cerisy) toezond, die op dit oogenblik het toezigt voert over den scheepsbouw alhier; wier Bevelhebbers van oorlogschepen, gedurende dezen krijg meermalen de gedienstigheid hadden, om aan den Egyptischen Admiraal depeches over te brengen en berigten in te winnen, dat die Regering thans plotseling vijandig tegen hem gezind wordt? Mehemed-Alie gaf den Franschen Konsul een weigerend antwoord; hij verklaarde hem, geen haar breed te zullen afwijken van de door hem aan den Sultan voorgeslagen bedingen, en eeniglijk op den grondslag dier bedingen den vrede te willen sluiten: er bijvoegende dat hij oud was en mitsdien nog slechts weinige jaren konde leven, weshalve hij de voorkeur gaf aan het als krijgsman besluiten zijner levensbaan met de wapenen in de hand, dan toe te geven, of eenen nadeeligen vrede te onderteekenen. Zoo men zegt, heeft de Pacha ten slotte verklaard: opdat uw gouvernement mij niet aanzie voor eenen pogcher, zoo hebt gij derwaarts te melden, dat ik zeer goed gevoel tot tegenstand te zwak te zijn, wanneer Frankrijk en Engeland mij willen beoorlogen, doch ik verkies liever geheel te bezwijken, dan te zwichten. Geene menschelijke kracht zal mij immer doen verklaren, hetgeen ik niet wil. — Den 10den zeilde de *Mésange* met het antwoord des Pachas naar Konstantinopel terug. Wij zullen thans zien, welke gevolgen hieruit zullen voortspruiten. De door de Porte gestelde vredes-voorwaarden bestaan naar men verneemt in de volgende punten: de Pacha zal zijne troepen oogenblikkelijk uit Klein-Azie en Syrie terugtrokken, daarentegen schenkt zij hem vergiffenis, bevestigd hem in zijn Pachalik, en voegt aan hetzelve nog datgene toe, hetwelk vroeger stond onder het beheer van Adballah-Pacha, namenlijk Acre, Tripolie, Saida, Jerusalem, enz., waartegen hij eene zekere geldsom als schatting zal opbrengen. Mehemed-Ali begeert integendeel niet slechts geheel Syrie, maar ook een klein gedeelte van Caramanie en Natolie. Ter naauwernood had Mehemed-Ali kennis bekomen van de door den Franschen Zaakgelastigden, te Konstantinopel, jegens den Russischen Ambassadeur aangegane verbindtenis, of hij zond aan zijnen zoon Ibrahim het bevel om zonder het minste oponthoud op Konstantinopel aan te rukken. Het Egyptische leger kan dus zeer wel op dit oogenblik alreeds in de nabijheid dier hoofdstad zich bevinden. Binnen weinige dagen verwachten wij zeer belangrijke tijdingen. Mehemed-Ali schijnt van oordeel te wezen, dat de Europesche Mogendheden, namelijk Engeland, Frankrijk en Rusland hunne bedreigingen niet ernstig meenen, of dat zij niet volkomen eensgezind zijn. Zijne grootste hoop schijnt echter daarop te berusten, dat te Konstantinopel, zoodra zijne armee die hoofdstad zeer nabij zal zijn gekomen, eene omwenteling te zijnen behoeve zal voorvallen; hij weet zeer goed, dat hij daar en door het gansche Turksche rijk groote ondersteuning vindt. Hoe weinig echter hierop is te bouwen, heeft hem het gebeurde te Smirna geleerd, alwaar de door zijnen zoon benoemde Gouverneur, toen de Europesche Konsuls geene gemeenschap met hem hebben, noch hem erkennen wilden, het aanvaarde gezag weder moest nederleggen en de vlugt nemen.

— De *Courrier* deelt met ophef het volgende geval mede, dat gedurende het jongste verblijf van *Lodewijk Philippus* te Rijssel gebeurd is:

Den generaal *Lawoestine* was een eerekruis beloofd voor eenen aan hem onderhoorigen dapperen officier. Bij de uitdeeling, kwam die met wonden bedekte officier zich aanmelden om eed af te leggen; doch de maarschalk *Soult* maakte nu bedenking. Daarop trad de generaal *Lawoestine* uit de gelederen, *sommeerde* den maarschalk *Soult* om zijn woord te houden en bedreigde hem, in tegenwoordigheid van de verzamelde 30,000 man zijnen degen te zullen verbreken en zijn ontslag nemen, indien men een' dapperen officier geen regt liet wedervaren. De generaal was bleek van kwaadheid en verontwaardiging. Het was een indrukmakend schouwspel. (Zeer bevorderlijk ook voor de goede krijgstucht!) Die edelmoedigheid van een opperhoofd, die zonder bedenken zijne geheele loopbaan opofferde om de zaak van eenen dapperen voor te staan, had iets bewonderenswaardig, waardoor de gansche armee geëlectriseerd werd. De Koning en de maarschalk durfden niet weigeren, en de officier werd gedecoreerd. Generaals, officieren, soldaten, volk, alles riep toen uit: Leve de Generaal *Lawoestine!* Hij werd omringd en ieder wilde hem omhelzen. Sedert wordt die generaal bij de armee aangebeden; hij zou er mede kunnen doen wat hij wilde. Daarentegen is hij, gelijk wel te denken, bij het ministerie geheel in ongenade.

Een brief uit Rome meldt het volgende: Heden is het nieuwe strafwetboek in het licht verschenen. Men hoopt, dat deze nieuwe wetten zullen medewerken om de misdaden meer en meer te beteugelen. Sedert eenigen tijd hebben de moordenarijen weder ontzettend toegenomen, zoodanig, dat, wanneer men alle overtuigde moordenaars de verdiende straf wilde doen ondergaan, honderden hun hoofd onder de guilotine zouden moeten verliezen.

MENGELWERK.

Waar moet het heen?

Onder de vragen van den dag, bekleedt de bovenstaande voorzeker, gedurende de laatste twee jaren, eene eerste plaats, zoowel met betrekking tot de meeste buitenlandsche groote en kleine staten van Europa, als met betrekking tot ons eigen dierbaar Vaderland. In de meeste opzigten echter is de beantwoording van genoemde vraag, met betrekking tot onze eigene staatkundige aangelegenheden, van het hoogste belang, en het is ongetwijfeld om die reden, dat de dichter VAN SOMEREN haar ten onderwerp eener korte maar zinrijk dichterlijke voorstelling gekozen heeft, welke onlangs bij den boekhandelaar S. DE VISSER te 's Gravenhage verkrijgbaar is gesteld. De heer VAN SOMEREN stelt op den voorgrond van zijn tafereeltje eenige zwartgallende en bezorgde vragers, die het *waar moet het heen?* tot den voerman van onzen staats-wagen rigten, daarbij al de omstandigheden aanvoerende, die de hoofdoorzaak hunner bezorgdheid uitmaken, en de beantwoording zijner billijke vraag van den geleider des grooten wagens verlangende. Deze doet zulks in deze voege:

Bedaar u vrienden! — rustig — stil!
Laat zelfs in 't op de teugels passen:
Mijn wagen draait op vasten spil,
En taai is 't ijzer mijner assen.
Al rijd ik waar de weg niet spoort,
Te veiliger gaat het rijtuig voort,
'k Ontwijk voorzigtig poel en pitten.
't Is waar, 'k verliet den grooten weg,
Maar 't was na zorgend overleg
Met de achtbren, die hier naast mij zitten,
En de omweg, door mij 't best geschat,
Loopt zeker uit op vredes-stad.

Maar die beantwoording bevredigt hen slechts ten deele. Zij vermeenen, dat, hoeveel beleid de kundige voerman ook tot hiertoe moge ten toon gespreid hebben, de duisternis van den nacht, daar het donkere maan is, en geen enkele ster nog aan den hemel is doorgebroken, hem ligtelijk kan doen verdwalen: waarom zij hem eenparig smeeken om in tijds terug te keeren eer het te laat is.

Hierop antwoordt de voerman dit:

Och, vrienden! vreest niet dat de nacht
Mij de oogen blindt in 't wagenmennen,
Of dat ik, die u herwaarts bragt,
In 't duister niet den weg zou kennen;
Al licht mij maan noch sterglans voor,
Mijn eigen lamplicht wijst mij 't spoor;
Wat zou ons, 'k bid u, 't keeren baten?
Schoon de effen baan, die ik verliet,
U mooglijk sneller aankomst biedt,
'k Heb u ten heil die baan verlaten,
En duurt mij omweg u wat lang,
Zijt, vrienden! voor geen omslaan bang.

Hier tegen valt niets in te brengen. Maar ziet, daar doen zich twee lieden in de nabijheid van den wagen op, die zich als teregtwijzers en dus als helpers voordoen; die den voerman toeroepen: *dat hij eenen verkeerden weg heeft gekozen en eenen anderen, zekeren linkschen steenweg moest inslaan.* Dien raad houden zij voor goed en dringen er op aan, dat de voerman hem volge. Maar de voerman brengt hen onder het oog, dat die gewaande helpers de regte broeders niet zijn; en hun raad uit het beginsel van valschheid voortvloeit, zijne reisgenooten aansporende, om, hoe het loopen moge, geene *luide* klagten te uiten, maar bedaard en stil de verantwoording zijner opgenomene taak aan hem over te laten.

Door overtuiging hiertoe gebragt, besluiten zij dan ook de afloop van den staatkundigen rit aan de zorg en het doorzigt van den geliefden leidsman geheel en al toe te vertrouwen; in de gegronde hoop, dat hij hun spoedig het *welkom!* in de gewenschte vrede-stad zal mogen toeroepen: eindigende aldus:

Dan draven wij, verheugd van geest,
De poort in der verlangde veste,
En stappen af en houden feest,
En hebben voor u 't al ten beste!
Dan loven we u, dat gé in het leed,
Niet onzen wil maar d'uwen deedt,
Ons voerdet naar uw wijze plannen;
Dan brengen we u, ons leven lang,
Het offer van den warmsten dank,
En zullen immer (altoos) d'angst verbannen;
Dan juichen we, in ons lot te vreên:
Daar moest het heen, daar moest het heen!!

HERINNERING.

In het jaar 1821 of 1822 mij op zeker dorp, nabij Brussel, ten bezoeke bij den schoolmeester bevindende, nam ik de vrijheid eens de in zijne school voorhanden boeken te doorbladeren. Tot mijne verbazing vond ik daar ook eene *Verhandeling over de Verloskunde*, welke, naar het daarin geschrevene te oordeelen, tot leesboek van een meisje diende. Ik gaf mijnen gastheer daarover mijne verwondering te kennen, als zijnde dit, mijns inziens, geen boek, welks lezing eenigzins voor kinderen en te minder voor die van het andere geslacht geschikt was. De opvoedkundige gaf mij echter hierop ten antwoord, dat de ouders van alle zijne leerlingen hunnen kinderen die boeken ter lezing konden mede geven, welke zij begeerden, en dat het onderhavige werk, daartoe even geschikt was als alle andere, aangezien zijne leerlingen toch niet begrepen wat zij lazen. Daar ik nu in het Oud-Hollandsch denkbeeld verkeerde, dat het juist zijne taak was, om hun te doen begrijpen, wat zij lazen, riep ik, bij mij zelven, uit: »Wat toch moet er worden van eene jeugd, die, al wat zij weten, van zulke domme ezels leeren moet!" En hoe veel te meer kan men dat nu vragen, nu nog erger botterikken al het, door ons verlichte Gouvernement, gestichtte goede den bodem ingeslagen hebben, ten einde het volk in eene heilige duisternis te doen rondwaren.

Edictale Citatie.

(20788). Uit krachte van het appointement van dagvaarding, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 26 Junij 1833, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, aan CORSTIAAN AART BATENBURG en JOHANNES THEODORUS MEIJER, in relatie van Executeuren in den Boedel en Nalatenschap van JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds weduwe D. BREEDERODE, laatst weduwe J. H. BRANDT, impetranten van Edictale Citatie.

Zoo wordt door mij Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvare bij dezen, alle binnenlandsche Crediteuren van den Boedel JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds weduwe D. BREEDERODE, laatst weduwe J. H. BRANDT, en voorts allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tot lasten van denzelven zoude vermeenen te hebben.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van het Geregtshof te *Suriname*, welke gehouden zal worden in de maand Augustus 1833, ten einde aldaar hun regt, hetzij als Crediteur, of hoe anders ook te doen gelden, of voorts met de impetranten qq. te procederen, als in dergelijke materie gebruikelijk is, of wel in kas van contradictie, hunne actie binnen den tijd van *zes* weken, te institueeren voor het Geregtshof te *Suriname*, of voor de impetranten qq., dagelijkschen en competenten Regter, op pœne dat bij faute van dien, aan dezelve Crediteuren zal worden geïmponeerd *perpetium silentium*, en zij lieden verstoken zullen zijn van hun regt en actie.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle aan *Paramaribo*, den 10 Julij 1833.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

Edictale Citatie.

(20789). Uit krachte van het appointement van dagvaarding bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 26 Junij Achttien Honderd Drie en Dertig, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, aan CORSTIAAN AART BATENBURG en JOHANNES THEODORUS MEIJER, in relatie van Executeuren in den Boedel en Nalatenschap van JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds Wed. D. BREEDERODE, laatst Wed. J. H. BRANDT, impetranten van Edictale Citatie.

Zoo wordt door mij Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen, alle buitenlandsche Crediteuren van den Boedel JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds Wed. D. BREEDERODE, laatst Wed. J. H. BRANDT; en voorts allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tot lasten van denzelven zoude vermeenen te hebben.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van het Geregtshof te *Suriname*, welke gehouden zal worden in de maand December 1833, ten einde aldaar hun regt, hetzij als Crediteur of hoe ook anders ook te doen gelden, en voorts met de impetranten *qq.* te procederen als in dergelijke materie gebruikelijk is, of wel, in kas van contradictie, hunne actie binnen den tijd van *zes* weken te institueeren voor het Geregtshof te *Suriname*, of voor des impetranten *qq.* dagelijkschen en competenten Regter, op pœne dat bij faute van dien, aan dezelve Crediteuren zal worden geïmponeerd, *perpetium silentium*, en zijlieden verstoken zullen zijn van hun regt en actie.

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle, aan *Paramaribo*, den *tienden* Julij 1833.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Den 11den, het Nd. Am. Schip *Louisa*, Kapt. J. MEIJER, naar *Amsterdam*; lading: 500 vaten Suiker, 42 balen schoone en 1 dito vuile Katoen en 6 kistjes Indigo.

Ter Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS.